

2. sjezd ČES se blíží.- 20.23. dubna se v Ostravě koná druhý sjezd našeho svazu, odložený z loňského roku. Podrobné informace dostali všichni členové kategorie A, B a C v přihlášce přiložené do č.1 Starta. Náš klub vysílá na sjezd 8 delegátů zvolených již loni. /Jeden delegát připadá na 10 členů svazu /kategorie A, B, C a D/, kteří zaplatili členský příspěvek do 15. března./ Pomozte nám splnit závazek, který jsme k sjezdu uzavřeli: dosáhnout letos 150 členů ČES z našeho klubu! Kdo ještě není členem svazu a nedostává časopis Starto, může jím být: přihlášku dostanete v klubu každé úterý nebo na požádání poštou.

Ze zprávy o činnosti klubu v r.1972.

Každé úterý jsme pořádali klubovní večery, a to 38 s předem oznámeným programem, často inspirovaným kulturními a politickými výročími a aktualitami: 25. I. vietnamský večer, 2. V. večer poezie ke květnovým dnům, 6. VI. vzpomínka na 30. výročí Lidic, 7. XI. esperantský film ze SSSR "Lando, kiun mi amas". Významné byly 2 koncertní večery, jarní 28. III. a 24. X. k 85. výročí esperanta, připravené prof. Vilibaldem Scheibrem, při nichž účinkovali V. Dronská, H. Halířová-Supová, R. Chudoba a L. Schnürmacher. Oba koncerty jsou zachyceny na magnetofonovém záznamu. Na vedení ostatních klubovních večerů se podílelo 14 členů a 1 host, ing. Vl. Kočvara z Opavy.

Klub má evidováno 291 členů, z nich bylo 114 členů ČES, a to v kategorii A 45, B 41, D 11 a E 17.

Vydali jsme 5 čísel členského zpravodaje Bulteno nákladem 400 výtisků. Pro klubovní knihovnu jsou objednány dostupné esp. časopisy. Knihovnu také doplňujeme novinkami. Zamýšlená katalogizace nebyla provedena. Kursy pro začátečníky vedl J. Vondroušek, kurs pro pokročilé /pouze pro členy/ vedli střídavě po měsíci Zd. Hršel, J. Vondroušek a ing. J. Werner.

Pokračovala spolupráce s Fonoklubem PKO, který pořídil záznam druhého koncertu a nahrání několika nedostupných desek.

Pro podzimní kurs byl znovu vytištěn nákladem 150 ks plakát podle návrhu Olgy Valentové. Nákladem 1000 ks byla vytištěna tzv. průsvitka podle návrhu Evy Hliněnské, určená pro vozy městské dopravy. Univerzitní knihovna uspořádala ve vitrině u vnitřního vchodu výstavku esperantské literatury. Na podzim vydala nákladem 400 ks jako bibliografický leták č.168 soupis literatury "Učíme se esperantsky", který ve spolupráci s J. Vondrouškem zpracovala dr. B. Kyjovská. O obě informační skříňky pravidelně pečoval K. Činčera.

Pracovní brigády pro letní tábor v Lančově se účastnilo 7.-9. V. 5 a 17.-18. VI 7 pracovníků. V Lančově vyučoval J. Vondroušek, v Herborčicích M. Lorková. Školení ČES a MEM v Měříně 2.-4. XII. se účastnil Zd. Hršel a M. Holý.

Bylo zasláno 285 zpráv redakcím novin, obstarány veškeré katalogy, prospekty a plakáty oznámené v esp. tisku a rozeslány našim institucím pro informaci o použití esperanta v jejich oboru. Klub má rozsáhlou sbírku esp. prospektů. Bylo obstaráno sovětské číslo PACO a rozesláno redakcím a Univerzitní knihovně. Krajské komisi pro cestovní ruch bylo navrženo vydat turistickou publikaci o Brnu a Jihomoravském kraji. Pro loutkové divadlo Radost byla přeložena Dürrenmattova hra Dvojník. 40 osvětových besed dostalo tištěné informace o esperantu, čtyřem nabídnuta přednáška. Veletrhu byl dodán překlad bulletinu a adresy.

Připravili jsme přijetí 16členné skupiny maďarských esperantistů, s kterými jsme strávili přátelský večer. Mimoto jsme zaznamenali 2 návštěvy z Polska, 1 z Jugoslávie, 1 z Itálie, 2 z USA, 2 z Kanady, 3 z Bulharska a 1 ze Švédska.

K 25. výročí Února jsme připravili na 20. II. pásmo esperantské proletářské poezie. Na programu byl Rudý prapor B. Czerwinského, Bezručova Ostrava, Nova gento od H. Hesse, Ni estas od E. Michalského, Wolkerova

Balada o očích topičových /v překladu J. Kořínka/ a Februaro od Sakaie v překladu Saburo Ito. Přednášeli M. Lorková, M. Malovec a A. Staněk, pořad připravil Zd. Hršel.

ATENTU, LEGANTOJ! Pro la ĵus farata inventuro en la kluba biblioteko ni petas la membrojn, kiuj ĝis nun ne redonis librojn kaj gazetojn pruntitajn el la klubo, ke ili redonu ilin senprokraste, ĉu persone, ĉu perpoŝte /registre/ al la adreso de la klubo. Dankon!

Filmoj en Esperanto prunteblaj.- Nia klubo disponas pri jenaj koloraj filmoj de FIAT: "Malpli ol mil." Daŭro 18 minutoj. Pri FIAT 127. "Cascadeurs". Daŭro 12 minutoj. Pri uzo de aŭtomobiloj FIAT fare de aŭtomobil-akrobatoj, t.n. kaskaderoj. La filmojn ni pruntas al kluboj en Ĉeĥoslovakio post antaŭa interkonsento kaj pago de Kčs 20,- por 1 filmo. La sumo inkluzivas la poŝt- kaj pak-kostojn.

Membrino de nia klubo gajnis premion de Pola Radio.- En konkurso "Internacia paca kunlaboro", kiu finiĝis la 31-an de decembro 1972 kaj en kiu venis al Pola Radio 8 752 respondoj /663 de esperantistoj/, gajnis unu el la objektaĵaj premioj - paron da pupoj en popolokostumoj - s-ino Hana Drápalova el Brno. - Ni gratulas al ŝi kaj deziras, ke ŝian ekzemplon sekvu multaj niaj membroj. Aŭskultu disaŭdigojn en la Internacia Lingvo, partoprenu la konkursojn de Pola Radio!

Esperanto-klubou en Hradec Králové vizitis la 13an de marto nia sekretario, Zd. Hršel, kaj resume informis pri la porfunkciula kurso en Měřín. Ĉeestis proks. 30 klubanoj inkluzive de junaj partoprenantoj de kurso. La klubo disponas pri bela klubejo en Klubo de Amikeco, placo de Gottwald. La 25an okazas solena malfermo de peresperanta ekspozicio /temoj: jubileo de Nikolao Kopernik, esperanto-temaj poŝtmarkoj/ en la ekspozicia pavilono de Domo de Sindikatoj. Malfermos ĝin oficiale i.a. la prezidanto de ĈEA, Jos. Vítek. La ekspozicio daŭros ĝis 8a de aprilo, kaj estas malfermita inter la 9a kaj 17a horoj.

La 31an de januaro 1973 mortis en Tábor meritplena samideano, prof. ing. Ladislav Krajíc, direktoro de industria lernejo, konta aktivulo, laboranto super teknikaj vortaroj kaj aŭtoro de lernolibro.

Letní esperantský tábor v Lančově se koná letos již po jednadvacáté. Seminář je od 8.-14. VII., 1. běh od 15.-28. VII., 2. běh 29. VII.-11. VIII. Účastníci - včetně zahraničních - jsou povinni, navštívit pravidelně některý z esperantských kursů /stupen A až D/ a podrobit se závěrečné zkoušce. Poplatek, který zahrnuje kursové, ubytování ve stanu nebo chatce a stravu 5x denně, učiní až Kčs 490,- /do 15 let až 440,-/ a je odstupňován podle data přihlášky. Přijímají se účastníci od 10 let. Letos poprvé se připravuje kurs pro překladatele: Těm, kdo lančovský SET ještě neznají, podá bližší informace pořadatel: Klub esperantistů, pošt. schr. 72, 674 01 Třebíč. Zájemci o bezplatnou pracovní brigádu vítáni.

Kurso de Esperanto por progresintoj en la slovaka radio jam finiĝis. Ni rekomendas sendi - ĉeĥoj kaj slovakoj nacilingve - kelkajn dankvortojn al Slovenský rozhlas, Leninovo nám. 13, 801 00 Bratislava. Tekstoj de la kurso, taŭgaj kiel kvalita kaj interesa legaĵo, estas ankoraŭ haveblaj ĉe Zváz esperantistov SSR, pošt. prieč. D-10, 801 00 Bratislava.

Dum la 10a Monda Festivalo de Junularo kaj Studentoj en Berlino de 28a de julio ĝis 5a de aŭgusto estas preparata ankaŭ renkontiĝo esperantista. Partoprenantoj interesiĝu ĉe la preparkomitato pere de sia SSM-organizaĵo. La internacia festivala komitato tre serioze traktas la esperantistan programon kaj alte taksas la laboron de TEJO. Tial valoras interesigi la nacion preparkomitaton pri tio, ke la ĉeĥoslovakian

delegitaron eniru kelkaj esperantistoj. Junularo, jen via agadkampo!

"Juna amiko." Internacia Lerneja Esperanto-Revuo, komencis aperi dank' al Hunara Esperanto-Asocio. La unua numero havas 24 du-kolore presitajn paĝojn 19 x 14,5 cm kaj estas ilustrita. Mendebli ĝi estas ĉe ĈEA. Ĝi estas konvena helpilo por junularaj kursoj.

Esperanto en radio.- Ni informas pri Esperanto-programoj aŭdeblaj ĉe ni. Aŭskultu kaj informu la radiostacion laŭ la indikita adreso.

ĈIUTAGE:

06.00 - 06.30 Varsovio 200 m /1502 kcs/, 49 m /6135 kcs/, 41 m /7285 kcs/
16.30 - 16.55 Varsovio 41 m /7145 kcs/, 31 m /9675 kcs/

DIMANĈE:

09.30 - 10.00 Sofia 35 m
21.00 - 21.20 Romo 41 m /7275 kcs/, 30 m /9710 kcs/, 25 m /11800 kcs/
21.25 - 21.30 Varsovio 49 m /6135 kcs/, 41 m /7285 kcs/ fine de dan-
lingva programo kelkminuta elsendo pri Esp.-temoj
22.25 - 22.30 Varsovio 49 m /6135 kcs/, 41 m /7285 kcs/, 31 m /5675 kcs/
fine de germanlingva programo kelkminuta elsendo pri
Esperanto-temoj

LUNDE:

13.20 - 13.30 Bern 75 m /3985 kcs/, 48 m /6165 kcs/, 31 m /9535 kcs/,
19 m /15430 kcs/, 16 m /17795 kcs/, 13 m /21520 kcs/

MERKREDE:

13.20 - 13.30 Bern - kiel lunde/
ĉiun kvaran sinsekvon merkredon:
14.00 - 14.15 Vieno 203 m /1475 kcs/

ĴAŬDE:

22.45 - 22.55 Bern 75 m /3985 kcs/, 48 /6165 kcs/, 31 m /9535 kcs/,
25 m /11720 kcs/

VENDREDE:

00.05 - 00.20 Zagreb 264 m /1163 kcs/
21.00 - 21.30 Pekino 58 m /5162 kcs/, 47 m /6270 kcs/, 45 m /6610 kcs/,
44 m /6825 kcs/, 32 m /9380 kcs/, 25 m

SABATE:

21.00 - 21.30 Pekino - kiel vendrede
22.45 - 22.55 Bern - kiel ĵaŭde

Adresoj de la radiostacioj:

Pola-Radio, Esperanto-redacio, poŝtkesto 46, Varsovio - 1
Radio Roma, Esperanto-fako, Casella postale 320, I-00100 Roma
Svisa Radio, SOC, CH-3000 Bern 16
Radio Wien, Esperanto-elsendo, Argentinierstr. 30a, A-1041 Wien
Radio Zagreb, Esperanto-fako, YU-41000 Zagreb
Radio Pekino, Esperanto-fako, Pekino

Ze světa.-

SSSR: Dotazníkovou akcí, kterou provedl jistý člen UEA, bylo zjištěno, že v 700 městech a obcích jsou aktivní esperantisté, existuje 54 klubů, 117 kroužků, 48 kursů a 97 skupin včetně 36 mládežnických. Esperantu se nyní učí více než 1500 studentů na 7 universitách, 21 institutech a 106 středních školách. Tato čísla jsou však minimální, neboť v anketě odpovědělo jen asi 50 % dotázaných.

POLSKO Jacek Kwiatkowski, bývalý námořník, podnikl loni cestu polskými řekami pod praporem s heslem v esperantu "Mír našim dětem!" Letos připravuje cestu lodí dalšími polskými řekami, Německou demokratickou republikou, NSR a do Paříže. Doprovází ho populární polský zpěvák C. Niemen.

RAKOUSKO: Na vídeňské universitě se poprvé koná kurs o interlingvistice. Vede jej dr. Back, zástupce ředitele Ústavu tlumočnicků a jeden z kurátorů Mezinárodního esperantského muzea ve Vídni.

SSSR: V říjnu 1972 se v Moskvě konala pod záštitou Ústavu pro jazykovědu Akademie věd SSSR konference o interlingvistice. Na hlavním zasedání, kterým vyvrcholilo čtyřdenní jednání a kterého se účastnilo přes 100 osob, přednesl zásadní referát doc. M. I. Isajev. Charakterizoval perspektivní pokrok v mezinárodních vztazích a nutnost používání prostředků mezinárodní komunikace. Následovalo dalších sedm referátů. Mezi nimi V. P. Grigorjev referoval o normalizaci struktury esperanta a podal důkazy o tom, že normální vývoj esperanta vyhovuje dnešní situaci a je stejný společenský jev jako vývoj národních jazyků. V. A. Vasiljev hovořil o strukturálních, pedagogických, ekonomických a sociálních předpokladech použití mezinárodního jazyka v denním styku, přičemž se zmínil o nedokonalosti strojového překladu. Prof. D. L. Armand uvedl množství příkladů použití esperanta pro vědecké informace a navrhl publikování dokumentačních záznamů v lístkové formě. Dr. A. I. Vajtilavičius /Vilnius/ charakterizoval slovní zásobu esperanta v porovnání s národními jazyky. Zdůraznil, že možnosti tvoření slov v esperantu jsou téměř neomezené, což je nesmírnou předností před národními jazyky. E. A. Mozerts /Riga/ referoval o vzájemných vztazích národních jazyků /lotyštiny, ruštiny, angličtiny/ a esperanta a probral vzájemné vlivy těchto jazyků. A. M. Lichtgejm probíral pravopis národních jazyků, projektů mezinárodních jazyků a esperanta. Poukázal na složitý pravopis některých národních jazyků a nesnadnost jejich zvládnutí. Přitom provedl srovnání s velmi snadnými esperantským pravopisem. Zasedání jazykovědné konference měla vysokou vědeckou úroveň a přispěla ke kladnému zhodnocení efektivnosti mezinárodní komunikace praktickým použitím esperanta.

USA: V prosinci 1972 se v newyorském hotelu Hilton konal seminář na téma "Esperantský jazyk a literatura, interlingvistika". Pořádala jej Společnost pro moderní jazyky v rámci své výroční konference. Mezi 50 účastníky byla řada universitních a středoškolských profesorů, filologů a spisovatelů. Bylo předneseno šest referátů. Prof. Howard P. French /Univ. Southern Illinois, Carbondale/ hovořil o esperantu a akademické odpovědnosti. Dosavadní překážky, které vysoké školy kladly esperantu, byly hlavně způsobeny nepochopením lingvistů. Nyní nastává nova doba. Navrhl vydávání interlingvistické revue, rozsáhlou informační službu a publikační činnost především ve vědeckých časopisech. Dr. Margaret G. Haglerová /Springfield, Ill/, referovala o esperantu jako prostředku poezie. Tvorba slov a bohatá lexikální zásoba činí esperanto schopným vyjadřovat poezii, ať už původní nebo přeloženou. Dr. William A. Salzbacher /Washington/ přednesl referát na téma "Použití esperanta na mezinárodních vědeckých sjezdech: fakta, problémy a cíle." Zdůraznil pořádání esperantských sekcí při mezinárodních kongresech. Prof. Richard. E. Wood /Baton Rouge/ mluvil o pidžinských a kreolských jazycích a jejich významu pro interlingvistiku. Existence vzrůstajícího mezinárodního jazyka je nanejvýš významný sociologický a lingvistický fakt. Prof. Julius Balbin /Newark, N.J./ přednesl přednášku "Je esperanto románský jazyk?" Románské jsou jen základní slovní kmeny. Syntaxí a tvořením, slov se podobá ugrofinským jazykům. Prof. John F. Gadway /Univ. Southern Illinois, Carbondale/ promluvil o esperantu a krizi ve vyučování cizím jazykům. Spojené státy prožívají právě krizi ve vyučování cizím jazykům. Cizí jazyky jsou nepovinné nebo se jim vůbec nevyučuje. Zájem o národní jazyky upadá, ale vzrůstá zájem o sociologii, ekologii apod. Studium jazyků je však třeba zachránit. Pokus na universitě v Southern Illinois ukázal, že esperanto je vhodnou přípravou pro vyučování cizím jazykům.- Při příštím zasedání se mají organizovat dva semináře, a to "esperantský jazyk a literatura" a "interlingvistika". Téma interlingvistického semináře bude "společensko-jazykové a kulturní důsledky vzniku mezinárodního jazyka".- Začala nová epocha vědeckého studia mezinárodního jazyka.

SSSR V moskevské revui *Novoje vremja*, která vychází v mnoha jazykových mutacích, upozornil vietnamský diplomat Nguyen Van Kinh na to, jak se

v moderním světě používá esperanta. Zdůraznil, že vietnamští esperantisté za 15 let vydali přes 60 knih v jazyce rozšířeném v 80 zemích.

BULTENO. Vydává Klub esperantistů PKO v Brně zdarma pro své členy.
Za obsah odpovídá Zd. Hršel